

Jaarverslag 2021

Veiligheidsdienst Aruba

Jaarverslag 2021

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de verrichte werkzaamheden door de Veiligheidsdienst Aruba in het jaar 2021. In dit publieke jaarverslag geeft de dienst een algemeen beeld van de werkzaamheden die zijn verricht ter bescherming van de nationale veiligheid. Een synopsis van dit jaarverslag is eerder verschenen in het jaarverslag 2021 van de Ministerie van Algemene Zaken.

Inhoud

- ⬡ Landsverordening Veiligheidsdienst.....**p.4**
Aruba 2021
- ⬡ Aandachtsgebieden
  - Politiek Geweld en Terreur.....**p.6**
  - Politieke Heimelijke Beïnvloeding..**p.7**
  - Informatiebeveiliging en.....**p.8**
Cybersecurity
- ⬡ Beveiligingsbevordering.....**p.10**
- ⬡ Dreiging – en Risicoanalyses.....**p.11**
- ⬡ Veiligheidsonderzoeken.....**p.12**
- ⬡ Samenwerking.....**p.15**
- ⬡ Verkiezingen 2021.....**p.16**
- ⬡ Personeel.....**p.17**

Highlights 2021

Wetswijziging Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba

Op 10 februari 2021 werden de wijzigingen unaniem door de Staten van Aruba aangenomen. De dienst heeft hiermee extra bevoegdheden en verantwoordelijkheden gekregen. Dit betekent o.a. de uitbreiding van de onderzoekscapaciteit van de Commissie van Toezicht van VDA, meer personen dan alleen de voorzitter van de Commissie van Toezicht kunnen nu toegang krijgen tot dossiers van de dienst. Onderzoekers kunnen nu benoemd worden ter ondersteuning aan de toezichthoudende werkzaamheden van de Commissie.

Door de wijzigingen heeft VDA een taak erbij gekregen, nl. het opstellen van dreigings- en risicoanalyses t.b.v. beveiliging van personen en bewaking van objecten.

Publicatie Jaarverslagen 2017-2020

De dienst heeft in 2021 zorggedragen dat haar publieke jaarverslagen van 2017 tot met 2020 beschikbaar gesteld zijn op de webpagina van de dienst, t.w. **www.vda.aw**. De jaarverslagen zijn een weergave waaraan de dienst haar aandacht heeft besteed gedurende de voorafgaande jaren. Conform art. 36 Lv VDA dient er jaarlijks een verslag van de werkzaamheden van de dienst te worden uitgebracht.

Voor meer informatie:

www.vda.aw

Te beschermen belangen door de VDA

Taak VDA

Beschermen van de nationale veiligheid d.m.v.

Vaststellen van risico's voor de nationale veiligheid	Bijdragen tot beperking en controle van die risico's
---	--

Werkzaamheden VDA

A. Onderzoek doen naar personen en organisaties die een gevaar vormen voor de nationale veiligheid.

B. Verrichten van veiligheidsonderzoeken t.a.v. vertrouwensfuncties.

C. Bevorderen van het nemen van maatregelen ter beveiliging van geheim te houden gegevens en van vitale belangen voor de instandhouding van het maatschappelijk leven.

D. opstellen van dreigings- en risicoanalyses t.b.v. personen, objecten en diensten.

Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba

In februari 2021 is de gewijzigde Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba in werking getreden.

- De VDA heeft met deze landverordening een additionele taak erbij gekregen, nl. de D-taak.
- Meer bevoegdheden v.w.b. het inzetten van bijzondere inlichtingenmiddelen.
- Het kunnen inzetten van ambtenaren bij specifieke organisatorische eenheden van het Land die werkzaamheden voor de VDA verrichten, conform art. 20a Lv VDA
- Uitgebreide mogelijkheid van controle om de rechtmatigheid van de werkzaamheden van de dienst te kunnen garanderen.

Lbham Toepassing bijzondere inlichtingenmiddelen

In 2021 werd hard gewerkt aan de implementatie van de gewijzigde landsverordening. Binnen dit kader heeft de dienst zorggedragen voor het opstellen van het landsbesluit houdende algemene maatregelen ter zake vereisten verzoek toestemming toepassing bijzondere inlichtingenmiddelen (AB 2021 no. 110) dat uiteindelijk op 19 juli geslagen werd. Dit landsbesluit is van essentieel belang voor de dienst omdat het de toepassing van de bijzondere inlichtingenmiddelen vanuit een rechtmatig aspect mogelijk maakt. Het niet kunnen toepassen van bijzondere inlichtingenmiddel is een zware beperking voor het kunnen uitvoeren van de dienstwerkzaamheden.

Naast de introductie van dit landsbesluit, heeft de dienst de taak om de interne richtlijnen en procedure ter uitvoering van de artikelen ter zake de bijzondere inlichtingenmiddelen op te stellen. Met deze exercitie is begonnen in de laatste kwartaal van 2021 en zal in 2022 worden voortgezet. De bijkomende werkzaamheden gerelateerd aan de implementatie van wettelijke vereisten, heeft de noodzakelijkheid voor het hebben van een 2^e jurist onderstreept.

Aandachtsgebieden

De Veiligheidsdienst Aruba geeft invulling aan de te beschermen belangen door middel van een aantal aandachtsgebieden. Deze aandachtsgebieden vallen uiteen in subcategorieën en de dienst evalueert jaarlijks welke ontwikkelingen binnen deze aandachtsgebieden dienen te worden onderzocht om dreigingen voor de nationale veiligheid vast te kunnen stellen. Hieronder een overzicht van de in 2021 gehanteerde aandachtsgebieden met vervolgens de verrichte werkzaamheden binnen elke aandachtsgebied in 2021.

Politiek Geweld en Terreur

- Radicalisering en Fundametalisme
- Politiek activisme

Politieke Heimelijke beïnvloeding

- Spionage
- Misbruik politiek/Corruptie
- Misbruik financieel stelsel

Informatiebeveiliging en Cybersecurity

Politiek geweld en terreur

Onder dit aandachtsgebied vallen o.a. ideologieën en bewegingen die door het doel dat ze nastreven afbreuk doen aan het voortbestaan van de democratische rechtsorde, omdat er gebruik wordt gemaakt van ondemocratische methodes.

Radicalisering en Fundamentalisme

Internationaal terrorisme

Om op de hoogte te kunnen blijven van de internationale dreiging van terrorisme heeft de dienst middels regionale samenwerking met collega diensten onze kennis over dit onderwerp uitgediept door het houden van informatieve sessies om beelden m.b.t. gesignaleerde dreigingen in de regio en mondiaal met elkaar uit te wisselen.

Terrorisme Financiering

Ten behoeve van het definitief NRA/ TF-rapport is commentaar geleverd over de rol van de VDA in het signaleren en onderzoeken van Terrorisme Financiering, naast andere lokale stakeholders zoals NCTVI. De VDA heeft als veiligheidsdienst de unieke bevoegdheid om inlichtingen te verzamelen en produceren in het kader van bescherming van de nationale veiligheid en conform onze aandachtsgebied Politiek Geweld en Terreur. Vanuit onze onderzoeken kunnen we stuiten op informatie die kan duiden op terrorisme financiering. Het bestrijden en voorkomen van terrorisme door middel van het ontwikkelen en coördineren van beleid om risico's te verminderen, is de taak van de NCTVI.

Politiek activisme

De dienst heeft aandacht voor vormen van politiek activisme die de potentie hebben ondemocratische methodes te gebruiken in hun streven om de politieke besluitvorming te beïnvloeden. Activisme vindt in principe plaats binnen de kaders van de democratische rechtsorde, echter kan deze omslaan in een dreiging voor de nationale veiligheid als de democratische rechtsorde wordt ondermijnd of dat er schade wordt aangericht die leidt tot ontwrichting van de maatschappij.

Anti-overheidssentimenten en polarisatie

De dienst heeft in 2021 aandacht gehad voor ontwikkelingen in de maatschappij die de gemoederen onder de bevolking bezighielden, deze kunnen worden gekenmerkt als anti-overheidssentimenten en groeiende polarisatie. Verschillende onderwerpen zorgden voor ontevredenheden met de overheid en verdeeldheid in de samenleving, wat bleek uit de georganiseerde manifestaties, protestacties en groepen op sociale media en instant berichtdiensten. Onderwerpen die voor consternatie zorgden in 2021 waren o.a. de Covid-19 maatregelen, inkorting op salarissen van ambtenaren en aantijgingen van corruptie en nepotisme door regeringsleden. De dienst heeft ter bescherming van de vitale belangen van het land en ter verhoging van de weerstand adviezen uitgebracht aan organisaties verantwoordelijk voor vitale onderdelen van het Land.

Per april toen Kabinet Wever-Croes I haar ontslag indiende werd de dienst geconfronteerd met verschillende dreigingen richting de kabinetsleden via sociale media. In dit kader heeft de dienst zorggedragen voor dreigings- en risico-inschattingen aan de NCTVI die verantwoordelijk is voor het Stelsel Bewaken en Beveiligen.

POLITIEK HEIMELIJKE BEINVLOEDING

Onder dit aandachtsgebied vallen alle soorten activiteiten die de politiek- en bestuurlijke besluitvorming kunnen beïnvloeden en die een bedreiging kunnen vormen voor de democratische rechtsorde en integriteit van het bestuur. Deze aandachtsgebied valt uiteen in de volgende subcategorieën: Misbruik politiek/corruptie, spionage en misbruik van het financieel stelsel.

Misbruik Politiek/ Corruptie

In de praktijk is er overlapping van de subcategorieën. Hieronder worden de gedane werkzaamheden belicht vanuit enkele specifieke onderwerpen.

Integriteit van bestuur: Gedurende 2021 had de dienst aan de hand van concrete gegevens werkzaamheden verricht ter vaststelling van de risico's m.b.t. mogelijke schendingen van de integriteit van bestuur door politieke ambtsdragers. Dit heeft impuls gegeven aan verdere uitwerking van de aanpak van de dienst bij indicaties van handelingen of activiteiten die de integriteit van bestuur kunnen aantasten.

Venezuela, migratie en grensoverschrijdende criminaliteit: onder deze onderwerpen waren de werkzaamheden gerelateerd aan het opvragen van informatie relevant voor de beeldvorming over dreigingen vanuit georganiseerde drugscriminaliteit, migratie en ontwikkelingen in Venezuela in het algemeen. Er zijn producten verzonden richting onze belangdraggers en partners over gesignaleerde risico's voor de grensveiligheid.

Geopolitieke belangen: Binnen dit kader wordt voornamelijk gekeken naar de beïnvloeding in en vanuit Venezuela in relatie tot de regio. Daar komt bij kijken de internationale relaties en buitenlandse

politiek van Venezuela. Binnen dit kader participeert de dienst aan conferenties met participatie van verschillende landen uit de regio om ontwikkelingen in Venezuela te bespreken die een impact hebben op de regionale veiligheid, alsmede om de samenwerking te versterken om de gesignaleerde risico's te kunnen mitigeren.

China

De dienst heeft aandacht voor activiteiten van China in de regio en in mondiaal perspectief om zodoende risico's voor onze nationale veiligheid vanuit ongewenste inmenging te kunnen signaleren. Vanuit onze zuster en collega diensten was er ook interesse om de risico's m.b.t. activiteiten van Chinese statelijke actoren beter in kaart te brengen. De VDA heeft als onderdeel van de samenwerking met onze Nederlandse collega dienst een sessie ontvangen over dit onderwerp, wat heeft bijgedragen aan de kennis over risico's voor de nationale veiligheid. In 2021 is het normbeeld m.b.t. China bijgewerkt en is de informatiebehoefte voor verder onderzoek vastgesteld.

INFORMATIEBEVEILIGING en Cybersecurity

De VDA ontleent zijn taak voor informatiebeveiliging van de *Landsverordening bevordering staatsgeheimen*, waarin de dienst aangewezen wordt voor het toezicht op de naleving van deze landsverordening. De rol van de VDA in relatie tot informatiebeveiliging is bescherming van persoonsgegevens en andere overheidsgegevens, alsmede bescherming van digitale processen en systemen die van vitaal belang zijn voor een ongestoord functioneren van de maatschappij.

De overheid maakt steeds concretere stappen richting digitalisering van werkprocessen en informatie. Als gevolg van de pandemie zijn wij met z'n allen, ook binnen de overheid in versnelde tempo digitaal gaan werken. Dit brengt risico's met zich mee met name v.w.b. de manier waarop wordt omgegaan met overheidsgegevens.

Rubricering

Binnen dit kader is, na vele jaren wachten, eindelijk doorgang gekomen in het opstellen van een concept ministeriele regeling en landsbesluit aangaande rubricering van overheidsgegevens (data) en het beveiligen van de gerubriceerde overheidsgegevens (data). Deze exercitie is ter aanvulling op de Landsverordening bevordering staatsveiligheid, waarbij de dienst belast is met toezicht op de naleving van het beschermen van de overheidsgegevens. De dienst is in gesprek getreden met DWJZ ter zake de inhoudelijke aspecten van genoemde concepten.

Cybersecurity

Binnen het kader van cybersecurity is de dienst sinds eind 2020 gestart met het creëren van zogenaamde weerberichten ter zake het onderwerp. Deze weerberichten worden gedeeld met zowel de belangdragers van de dienst alsmede met de bedrijven en entiteiten die de vitale belangen (processen) van het land behartigen.

Cybersecurity awareness campaign

De dienst heeft in 2021 actief deelgenomen aan het Global Efforts Advocating for Cybersecurity and Online Behavior Change gedurende het Cybersecurity Awareness Month met als motto:

Your data is your power, and it needs to be protected. The only firewall that really protects against cyber threats is your brain...**Think before your click!**

Het uiteindelijke doel is om bewustwording te creëren bij zowel personen als organisaties v.w.b. het nemen en behouden van maatregelen i.h.k.v. Cyber Security. De dienstwebpagina werd voorzien van verschillende middelen ter bevordering van een goede cyber hygiëne. Alle diensten binnen de overheid werden op de hoogte gesteld van ons campagne, en werden verwezen naar ons webpagina om continu op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in dit kader.

Nationaal Cybersecuritystrategie

In februari 2021 heeft de dienst het nationaal cybersecuritystrategie structuur aangeboden aan de minister-president. Dit structuur is belangrijk om het in het Masterplan "Repositioning our sails" actiepunten ter zake het creëren van een nationale cyberstrategie te kunnen volbrengen. Afgelopen jaar heeft de dienst, samen met NCTVI, aan dit structuur gewerkt. Middels de trajectory group, dat door Futura wordt geleid, leverde de dienst periodieke updates over de stand van zaken van het project.

Werkgroep Datasharing (rechtshandavingsketen)

Vanaf de tweede tot en met begin van de vierde kwartaal van 2021 heeft de dienst deelgenomen aan het rechtshandavingsketen ter zake data sharing, niet als justitiële dienst die informatie zal uitwisselen met andere diensten, maar vanuit het uitgangspunt van het beschermen van overheidsdata.

Assessment Health App

De Aruba Health App is ontwikkeld om gegevens m.b.t. aantal Covid-19 besmettingen, aantal testen en aantal vaccinaties te kunnen monitoren ter bestrijding van de pandemie. Dit data registratie platform bevatte persoonsgegevens van zowel ingezetenen als bezoekers van Aruba. Aangezien de VDA een verantwoordelijkheid heeft m.b.t. informatiebeveiliging, werd er in de eerste helft van 2021 een 2e assessment naar genoemde app verricht. Er werd hierbij advies uitgebracht over te nemen maatregelen ter verbetering van de beveiliging van de data dat middels de app werd verzameld, opgeslagen en gedeeld.

Beveiligingsbevordering

C-taak

Bevorderen van het nemen van maatregelen ter beveiliging van geheim te houden gegevens en van vitale belangen voor de instandhouding van het maatschappelijk leven.

Een van de wettelijke dienstwerkzaamheden is het zorgdragen voor de weerstandverhoging door middel van veiligheidsbevordering van o.m. de vitale processen van het Land.

Vaccinatieproces

Het vaccinatieproces werd door de overheid als vitaal aangemerkt door het belang van de vaccinaties ter bestrijding van de Covid-19 besmettingen en in het verlengde hiervan de verzachting van de negatieve economische effecten al gevolg van de pandemie. Bij het van start gaan van het vaccinatieproces, begin 2021, had de dienst de verantwoordelijkheid om beveiligingsadviezen te verstrekken v.w.b. de opslagplaats en transport van de COVID-vaccin. In dit verband is intensief samengewerkt met BRA, DVG, DOW, KPA en CEA. Daarnaast heeft de dienst middels adviezen over de voorstelbare dreiging voor de zgn. vacunathons bijgedragen aan verhoging van de weerstand ter bescherming van de vaccinaties en het vaccinatieproces.

Kabinet Gouverneur

De gouverneur als vertegenwoordiger van de Koning op Aruba heeft een belangrijke functie in het democratisch bestel van het Land. Een aanslag gericht tegen de functie van de gouverneur brengt schade toe aan het functioneren van de democratische rechtstaat. Ter bescherming van de werk- en woonplaats van de gouverneur heeft de VDA een assessment verricht over de gehanteerde beveiligingsmaatregelen en heeft advies uitgebracht over verhoging van de weerstand. Er is verder ingezet op verbetering van de samenwerking met Kabga door middel van presentaties over de taak van de VDA. In 2021 zijn de eerste veiligheidsonderzoeken bij KABGA uitgevoerd.

Vitale Sectoren

Vanuit haar beveiliging bevorderende taak heeft de dienst doorgang gegeven aan haar reguliere vergaderingen met verschillende diensten en directies die belast zijn met vitale processen van belang voor Aruba. Binnen dat kader en vanuit de signaleringstaak zijn verschillende adviezen, en dreigingsinschattingen en weerberichten opgesteld en gedeeld met de desbetreffende diensten.

DREIGINGS- EN RISICO ANALYSES

D-taak

Het opstellen van dreigings-en risicoanalyses ter bescherming van personen en de beveiliging van objecten en diensten.

Met de inwerkingtreding van de wetswijzigingen aan de Landsverordening VDA begin 2021 heeft de dienst deze wettelijke werkzaamheid erbij gekregen. Met de introductie van de D-taak is de wettelijke basis gecreëerd voor de dienst om gegevens te verzamelen m.b.t. personen, objecten en diensten die niet per se een gevaar vormen voor de nationale veiligheid, maar waarvan hun ongestoord functioneren het nationale belang dient.

Bezoek buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders

De VDA heeft een bijdrage geleverd door het opstellen van risicoanalyses ten behoeve van het Stelsel Bewaken en Beveiligen bij bezoeken van hoogwaardigheidsbekleders vanuit o.a. Nederland en Sint-Maarten, zoals ministers en de staatssecretaris.

Dreiging tegen ministers

Voorts zijn er onder deze taak werkzaamheden verricht in het kader van gesignaleerde dreigingen gericht tegen politieke ambtsdragers, w.o. ministers.

VEILIGHEIDSONDERZOEKEN

Herziening lijst vertrouwensfuncties

De dienst voert veiligheidsonderzoeken uit naar de bij wet aangewezen vertrouwensfuncties. De huidige lijst vertrouwensfuncties dateert van 2006 en is urgent aan een evaluatie en herziening toe. Over de jaren is de noodzaak gebleken om enkele functies van de lijst af te halen, alsook om andere functies op de lijst te plaatsen. In deze afweging is de dienst al sinds 2019 bezig met het evalueren van de huidige vertrouwensfuncties bij KIA, waardoor het uitvoeren van de veiligheidsonderzoeken bij KIA tijdelijk zijn stopgezet. In de eerste helft van 2021 heeft de dienst de risicoanalyse ter zake KIA-beveiliging en vertrouwensfunctie afgerond. De dienst zal haar advies ter zake uitbrengen aan de nieuwe minister-president alsmede de nieuwe minister van Justitie.

Prioritering Veiligheidsonderzoeken diensthoofden

Sinds mei 2021 is VDA in gesprek met DRH v.w.b. de prioritering van VO's van diensthoofden. Er is het volgende overeengekomen.

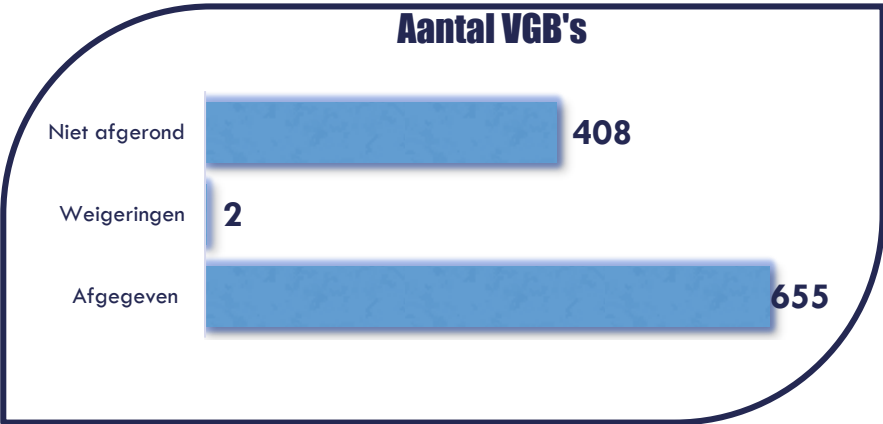
- Diensthoofden die werken met staatsgeheimen en/of gevoelige informatie komen eerst aan bod.
- Waarnemers die al lang belast zijn met de leiding moeten ook een veiligheidsonderzoek ondergaan. Zij hebben dezelfde toegang tot informatie als een formeel diensthoofd;
- Invoeren van VO's op A-niveau en B-niveau voor directeuren en diensthoofden. De B-niveau is voor die diensthoofden en directeuren die niet met staatsgeheimen en/ of gevoelige informatie werken.

Vertrouwensfuncties luchthaven

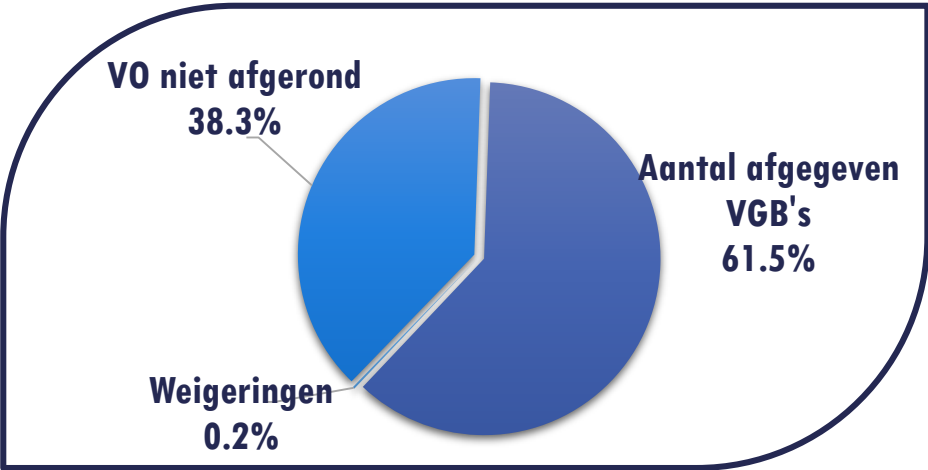
In het kader van een MoU tussen de Arubaanse beheerder van de luchthaven met de Amerikaanse Customs and Border Patrol (CBP) over de uitvoering van werkzaamheden door de CBP op de luchthaven heeft de VDA een bijdrage geleverd aan de discussie over het screenen van personeel werkzaam op het beveiligd gebied van de luchthaven. De CBP stelt bepaalde eisen aan het Land, waaronder de screening van het personeel werkzaam op het beveiligd gebied. De Veiligheidsdienst is op Aruba de lokale autoriteit die verantwoordelijk is voor het uitvoeren van dergelijke veiligheidsonderzoeken conform onze wettelijke B-taak (art. 3, lid 2, sub B Lv VDA). Een betrokkene die niet eens is met de beslissing tot weigering van een VGB door de VDA kan hiertegen in bezwaar gaan via het lokale rechtssysteem.

Verklaring van Geen Bezwaar

In 2021 zijn **1059** verzoeken voor een veiligheidsonderzoek ontvangen

38,3% van de ontvangen verzoeken voor een veiligheidsonderzoek zijn Niet Afgerond in 2021

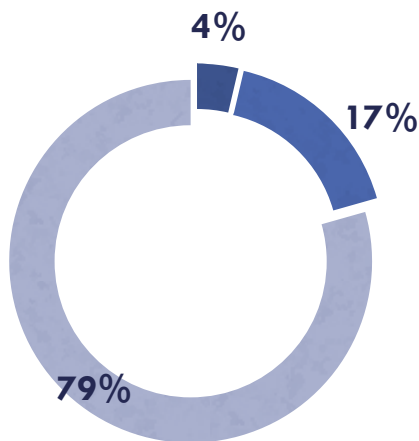

Weigeringen en Bezwaar

In 2021 heeft de VDA in 2 gevallen een VGB geweigerd, zowel wegens onvoldoende waarborgen als onvoldoende gegevens. Een besluit tot weigering is een beschikking in de zin van de Landsverordening Administratieve Rechtspraak. Indien de belanghebbende het niet eens is met het resultaat van een veiligheidsonderzoek, kan hij bij de Commissie van Toezicht een bezwaar indienen. De Minister van Algemene Zaken neemt vervolgens een besluit op het bezwaarschrift op basis van het advies van de Commissie.

In 2021 werd 1 bezwaarschrift door de Commissie van Toezicht behandeld en is in 1 geval bezwaar gemaakt tegen een beschikking. De Commissie heeft het bezwaar gegrond verklaard, hierna werd een VGB alsnog afgegeven. In het andere geval van bezwaar heeft de Dienst het besluit herzien en werd alsnog een VGB afgegeven.

Afgegeven VGB's per niveau vertrouwensfunctie

- A-niveau
- B-niveau
- C-niveau

AANTAL VGB'S	
A-NIVEAU	24
B-NIVEAU	111
C-NIVEAU	520

SAMENWERKING

De dienst werkt samen met zowel lokale als internationale diensten en instanties. Relatiebeheer is voor de dienst een belangrijk onderdeel in het onderhouden van contacten met onze partners. In de eerste helft van 2021 heeft de dienst een tijdelijke liaison geïntroduceerd, door de interne overplaatsing van de voormalige liaison. Hieronder een overzicht van werkzaamheden in het kader van samenwerking in het afgelopen jaar.

Mesa de Trabajo met DNI-Colombia

De VDA had in april 2021 een virtuele sessie met de Dirección Nacional de Inteligencia (DNI) Colombia met als onderwerp Internationaal Terrorisme. De samenwerking vindt plaats i.h.k.v. de First Joint Commission in Technical, Cultural, Educational and Sports Cooperation of Colombia and the Caribbean Countries. Het onderwerp van de sessie sluit aan op het samenwerkingsprogramma tussen Colombia en Aruba, met name het onderdeel Best Practices exchange for extremist violent prevention caused by International Terrorism. Directie Buitenlandse Betrekkingen (DBB) was verantwoordelijk voor de coördinatie van de sessie i.h.k.v. deze specifieke samenwerking. De dienst heeft andere virtuele sessies gehouden met DNI-Colombia ter versterking van onze samenwerking en informatiepositie over o.a. de situatie in Venezuela en de impact op de veiligheid van de regio.

CARIC

De dienst heeft deelgenomen aan de Caribbean Regional Intelligence Conference (CARIC), dat jaarlijks wordt georganiseerd door de Amerikaanse Southern Command ter versterking van de samenwerking in de Caribische regio en bestrijding van risico's voor de regionale veiligheid. Dit betrof de eerste keer dat het virtueel moest zijn vanwege de pandemie. De focus lag op dreigingen voor de regionale veiligheid na de pandemie.

Bezoeken buitenlandse collega diensten

Gedurende het jaar heeft de dienst verschillende bezoeken gekregen van zowel de zuster en collega diensten, waaronder vertegenwoordigers van de Nederlandse, Canadese, Duitse en Amerikaanse diensten. Naast de bezoeken was de dienst nauw in contact met de Colombiaanse diensten, maar ook met lokale diensten, zoals het OM, KPA, NCTVI, DBB, APA, AAA, om maar enkele te noemen.

VERKIEZING 2021

Parlementsverkiezingen

De parlementaire verkiezingen vonden vervroegd plaats op 25 juni 2021 i.p.v. per eind september 2021. In de aanloop naar de verkiezingen ontstond er polemiek rond de vraag of verstrekking van het kiezersregister aan de partijen die een kandidatenlijst hadden ingeleverd, in strijd is met het recht op respect van privéleven conform art. 8 EVRM. De Dienst heeft hierover advies uitgebracht aan onze minister aangezien het kiezersregister een uitgebreid aanbod is van persoonsgegevens. Het is de taak van de overheid om bij wet regels te stellen ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer i.v.m. het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.

Screening ministers

In tegenstelling tot de voorafgaande screenings in 2013 en 2017 en daarna in 2019, met de benoeming van mw. Lopez-Tromp als minister, waren dit jaar alle ogen gericht op de dienst, dankzij de invloed van de media. De schijn werd gewekt alsof de dienst de enige actor was in het screeningsproces. Naast de staatsveiligheidsonderzoek (VDA) vormen een justitieel onderzoek (PG) en een fiscaal onderzoek (DIMP) onderdeel van de algehele screeningsproces. De uiteindelijke beslissing over benoeming van een minister ligt in handen van de formateur die het recht heeft om het advies van de drie diensten op te volgen of naast zich neer te leggen. De formateur bespreekt het resultaat van de onderzoeken met de Gouverneur, onder overlegging van alle stukken.

Landsverordening integriteit ministers

Deze screeningstraject was ook historisch, daar het de laatste keer is dat het conform het Landsbesluit toetsing geschiktheid kandidaat-ministers zou geschieden. Per december 2021 is de *Landsverordening integriteit ministers* in werking getreden. De Landsverordening vervangt het Landsbesluit van 9 september 2013, No. 1 dat de screening van kandidaat-ministers regelde. De wet beoogt de bestuurlijke integriteit te bevorderen, daar de rechtstaat mede afhankelijk is van de integriteit van de politieke ambtsdragers. Conform art. 4 van deze Landsverordening heeft de VDA de taak om een staatsveiligheidsonderzoek te verrichten naar kandidaat-ministers. Een bijkomende bevoegdheid voor de VDA t.o.v. het oude Landsbesluit is dat de dienst een verdergaand onderzoek kan verrichten naar een (kandidaat) minister indien er een ernstig vermoeden bestaat dat de te beschermen belangen worden bedreigd.

De dienst is niet formeel gevraagd om een bijdrage te leveren aan het initiatiefwet screening ministers m.b.t. de taak die aan de dienst is toegewezen. De Dienst heeft gedurende de openbare behandeling van de initiatiefwet in het parlement kennisgenomen van formulering van de taak van de Veiligheidsdienst bij de screening die niet overeenkomt met de wettelijke bevoegdheid om onderzoek te doen. De VDA heeft onze Minister verzocht om de bewoording in het ontwerp landsverordening, alsmede de toelichting in de memorie van toelichting aan te passen.

PERSONEEL

Capaciteit

De dienst kampt al jaren met capaciteitsprobleem. Het wordt steeds urgenter naar mate de jaren voorbijgaan en natuurlijke afvloeiingen plaatsvinden. In 2021 heeft één medewerker gebruik gemaakt van de VUT-regeling. Het capaciteitsprobleem heeft niet alleen effect op kwantiteit maar ook op de kwaliteit van de producten van VDA. Met minder personeel wordt wel hetzelfde verwacht van VDA; de verwachtingen ten aanzien van VDA is er niet minder op geworden. Op de lange duur zal dit gaan wreken op het personeel.

De dienst kan zich op dit moment geen verlies aan personeel meer permitteren, dus moet met prioriteitstelling gewerkt worden. De dienst bevindt zich nu in een situatie waarbij voorrang geven aan een werkzaamheid automatisch leidt tot het op de plank laten liggen van andere werkzaamheden, die even belangrijk zijn, maar waar helaas geen aandacht aan besteed kunnen worden vanwege te kort aan mankracht.

Functionering en beoordeling

De dienst volbrengt haar begeleiding- en beoordelingsstructuur conform haar inrichtingsstelsel. Binnen dat kader is begin 2021 de beoordelingsronde van de operationele medewerkers afgerond en is per begin van de 2e kwartaal de z.g. startgesprekken gehouden met de operationele medewerkers. In deze startgesprekken worden werkafspraken gemaakt tussen de dienst en de medewerkers naar gelang van hun functie, competenties en ontwikkeling binnen de dienst.

Training en cursussen

Er zijn informatiesessies en trainingen georganiseerd tussen de dienst en onze zusterdiensten om de kennis van de medewerkers op specifieke gebieden te laten ontwikkelen. Sinds de Covid-pandemie is de mogelijkheid gecreëerd om medewerkers te laten deelnemen aan verschillende virtuele seminars en conferenties met raakvlakken met ons werkgebied. Doel van dit initiatief was om in de kennispositie van de medewerkers en daarmee de dienst te blijven investeren.

Vacatures

In het 4e kwartaal van 2021 werden vier vacatures bij de dienst opengesteld. Bij afsluiting van het jaar was de dienst nog bezig met de werving en selectieprocedure van geschikte kandidaten voor het kunnen invullen van deze vacatures.

Veiligheidsdienst Aruba

2022

